

2022 YILI GENEL EKONOMİ DEĞERLENDİRMESİ ve TİCARET BAKANLIĞI FAALİYETLERİ

Dr. MEHMET MUŞ*

2022 yılı, dünya ekonomisinde Kovid-19 küresel salgını ile baş gösteren arz-talep sorunları, tedarik zincirlerinde görülen kırılmalar ve genişlemeci para politikaları gibi nedenlerle; hem arz hem de talep yönlü enflasyonun görüldüğü bir yıl olmuştur. Buna ilaveten yakın coğrafyamızda yer alan Ukrayna yaşanan savaş nedeniyle enerji ve gıda fiyatlarında yukarı yönlü ilave baskılar meydana gelmiştir.

Küresel düzeyde yükselen fiyatlar ile mücadele etmek amacıyla geçtiğimiz yıl birçok ülke parasal sıkılaştırma politikalarına gitmiş ve sıkılaştırılan finansal koşulların da etkisiyle küresel ekonomi ciddi oranda bir yavaşlama ile karşı karşıya kalmıştır. Söz konusu olumsuz koşullardan en çok etkilenen bölge ise en büyük ihracat pazarımız olan Avrupa Birliği (AB) olmuştur.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nda; karamsar bir öngörü çerçevesinde, 2021 yılında %5,9 olan küresel ekonomi büyüme hızının 2022 yılında neredeyse yarıya inerek %3,1 düzeyinde gerçekleşeceğini, 2023 yılında ise büyüme hızının %2,2'ye gerileyeceğini öngörmektedir. OECD tahminlerine göre, en büyük ticaret ortağımız olan Avro Bölgesi'nin 2022 yılında %3,3, 2023 yılında ise %0,5 büyümesi beklenmektedir. Son olarak Almanya Merkez Bankası Alman ekonomisinde 2023 yılında daralma beklendiğini açıklarken; Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Merkez Bankaları Sistemi (FED), ABD ekonomisine yönelik büyüme öngörüsünü %1,2'den %0,5'e dü-

şürmüştür. Tüm bu gelişmeler, 2023 yılının zayıflayan dış talep nedeniyle ihracatımız açısından zorlu bir yıl olabileceğine işaret etmektedir.

Küresel ticaretin gidişatına ilişkin tahminler de küresel yavaşlama öngörülerine paralel olarak güncellenmektedir. Yine, OECD hesaplamalarına göre; 2021 yılında %10 olan reel ticaret artışının 2022 yılında %5,4'e, 2023 yılında ise %2,9'a gerilemesi beklenmektedir. Benzer beklentiler, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) verilerinde de takip edilmektedir. DTÖ, 2021 yılında gerçekleşen %9,7'lik küresel mal ticaret hacmi büyümesinin, 2022 yılında %3,5'e; 2023 yılında ise %1'e gerileyeceğini tahmin etmektedir.

Dünya ekonomisindeki bahse konu olumsuz görünüm Türkiye'yi özellikle dış ticaret ve finans kanalları ile etkilemekle birlikte devreye konulan makro ve mikro politikalar sayesinde Türkiye ekonomisi üretim ve istihdam temelinde büyümeye ve katma değer yaratmaya devam etmiştir. Bilindiği üzere, Türkiye ekonomisi 2021 yılında son 50 yılın en yüksek performansını göstererek, %11,4 oranında büyümeyi başarmıştı. Bizim açımızdan sevindirici olan ise söz konusu rekor büyümeye mal ve hizmet ihracatı katkısının 5,3 puan gibi yüksek bir seviyede gerçekleşmiş olmasıdır.

Türkiye ekonomisi küresel salgın sonrasında örnek teşkil edecek başarılı büyüme performansını 2022 yılında da sürdürmeyi başarmıştır. Büyümeye ilişkin açıklanan en güncel veriler, 2022 yılının ilk 9 ayında da başarılı büyüme eğiliminin korunduğunu

* Ticaret Bakanı

göstermektedir. Söz konusu dönemde ekonomimiz %6,2 oranında büyüme kaydetmiş olup, bu büyümeye mal ve hizmet ihracatının katkısı 3,4 puan olmuştur.

Hız kesmeden yoluna devam eden güçlü üretimin etkilerinin son açıklanan istihdam verilerine de yansıtıldığını memnuniyetle ifade etmek isterim. Küresel salgının başladığı 2020 yılı Ocak ayına kıyasla (mevsimsellikten arındırılmış olarak), 2022 yılı Kasım ayında Türkiye ekonomisinde 3 milyon 964 bin ilave istihdam ortaya çıkmış ve bu istihdama sanayi sektörünün katkısı yaklaşık 1 milyon kişinin üzerinde olmuştur. Söz konusu rakamlar üretim ve ihracatımızdaki güçlü performansın ekonomimize ne derece olumlu yansıdığını bize açık ve net şekilde göstermektedir. 2022 yılı Ocak ayına kıyasla bakıldığında ise Kasım ayında 1 milyon 706 bin (mevsimsellikten arındırılmış) ilave istihdam sağlanmıştır.

Kovid-19 salgınının etkisiyle %61,6 düzeyine kadar gerileyen imalat sanayii kapasite kullanım oranı, ihracat artışından aldığı önemli destekle küresel salgın öncesi düzeyini de aşarak 2022 Aralık ayı itibarıyla (mevsimsellikten arındırılmış) %76,4 seviyesinde gerçekleşmiştir. Büyüme açısından önemli bir gösterge olan sanayi üretim endeksi de küresel ekonomideki mevcut karamsar süreçte umutlarımızı yeşertmektedir. Sanayi üretim endeksi son açıklanan rakamlarda, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış olarak aylık bazda %2,4 oranında artmıştır.

İç ticarete ilişkin göstergelerimiz de güçlü seyrine devam etmektedir. 2022 Kasım ayında sabit fiyatlarla perakende satış hacmi yıllık bazda %12,1 artarak yükselişini 30. ayına (2020 Mayıs sonrası) taşımıştır. Aynı zamanda yıllık bazdaki artış son 6 ayın en yüksek değeri olarak kaydedilmiştir. Diğer taraftan, son açıklanan kurulan şirket istatistikleri de ekonomimizdeki canlılığı bize açıkça göstermektedir. Buna göre, 2022'nin ilk 11 ayında, bir önceki yılın aynı dönemine göre, kurulan şirket sayısı %25,3, kurulan kooperatif sayısı %35,1 artmıştır.

Son dönemde dış ticaretimizde göstermiş olduğumuz başarılı performansın da altını çizmek isterim. 2021 yılında küresel ekonomideki hızlı toparlanma sonrasında mal ihracatımız %33 artışla 225,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiş, küresel mal ihracatından alınan pay ilk kez %1'in üzerine çıkmıştı.

2022 yılında ise %12,9 artışla 254,2 milyar dolara yükselen ihracatımız Cumhuriyetimizin 100. yılına rekor kırarak girmiştir.

2022 yılında ithalatımız ise enerji ve emtia fiyatlarında yaşanan sert artışın etkisi ile %34,3 yükselerek 364,4 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Aynı dönemde enerji ithalatımız bir önceki yıla göre %91,6, yani 46,5 milyar dolar artarak 97,1 milyar dolara ulaşmıştır. Bu artışta fiyatların etkili olduğunu görmekteyiz. Nitekim 2022 Ocak-Ekim döneminde enerji ithalatı miktar endeksi %10,6 düşüş gösterirken enerji ithalatı birim değer endeksi %142,5 artmıştır.

Öte yandan, son dönemde altın ithalatındaki yükseliş de ithalatımızda yaşanan artışta etkili olmuştur. İşlenmemiş altın ithalatımız Aralık ayında %837 artışla 2,8 milyar dolara, Ocak-Aralık döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %273 artışla 20,5 milyar dolara yükselmiştir. Dolayısıyla 2022 yılında ithalatta izlenen artışın %66,2'sinin enerji ve altın kaynaklı olduğu görülmektedir.

Bunlara ek olarak, tarihi olarak en düşük seviyelerini gören avro-dolar paritesi ihracatımızı ve dış ticaret dengemizi olumsuz etkilemiştir. Nitekim, önceki yılın paritesi değişmemiş olsa idi; 2022 yılında ihracatımız 14 milyar dolar daha yüksek, dış ticaret açığımız ise 3,1 milyar dolar daha düşük gerçekleşecek idi.

Mal ihracatındaki güçlü performansımız yanında hizmetler ihracatımızın gelişimindeki olumlu seyrin de altını çizmek istiyorum. Başta enerji olmak üzere hammadde ithalatından kaynaklanan dış ticaret açığının hizmet ihracatındaki güçlü artışlar ile kısmen dengelenerek cari işlemler açığındaki artışları sınırlandırdığını görmekteyiz. Hizmet gelirlerimiz 2022 Ocak-Kasım döneminde seyahat gelirlerinin desteği ile cari dengeye 48,2 milyar dolar katkı vermiş olup, bu rakamın yıl genelinde yaklaşık 50 milyar dolara ulaşmasını bekliyoruz.

Küresel konjonktürel gelişmeleri yakından takip ederek ihracatçılarımızı alternatif pazarlara yönlendirmek için Bakanlık olarak yeni stratejiler ortaya koyuyor ve ihracatçılarımızın yeni pazarlarda da başarılı olmaları için büyük gayret sarf ediyoruz.

Bu doğrultuda, küresel tedarik zincirindeki aksamaları fırsat olarak değerlendirerek AB gibi ge-

leneksel pazarlarımızın yanı sıra ihracatımıza yeni pazarlar kazandırmak, dünyanın her noktasında nitelikli ve yüksek katma değerli Türk ürünlerinden söz ettirmek ve dünya ticaretindeki konumumuzu güçlendirmek amacıyla 2022 yılında “Uzak Ülkeler Stratejisi”ni hayat geçirdik. Bu kapsamda, 2023 yılında Uzak Ülkeler Stratejisi dahilindeki ülkeleri de içeren hedef ülkelerimize yönelik mevcut ihracata yönelik devlet desteklerimizde uyguladığımız %50 olan destek oranını %70 ve hedef sektörlerde ise %75 olarak uygulayacağız.

Ayrıca, ihracata yönelik devlet yardımlarımızı güçlendirmek ve daha kapsamlı hale getirmek amacıyla, on dört farklı mevzuatı çerçeve üst bir kararda toplayarak, yeni bir bakış açısıyla değişen küresel koşullara adapte ederek ihracat desteklerimize ilişkin Kararımızı 2022 yılı Ağustos ayında yayımladık.

Bugüne kadar ihracata hazırlık aşamasından pazarlamaya, tasarımdan küresel firmalara tedarikçi olmaya, tanıtımdan yurtiçi ve yurtdışı fuar katılımlarına, yurtdışı dağıtım kanalları oluşturmaktan küresel marka olmaya kadar ihracatın her aşamasına, her adımına verilen destekleri yeniledik ve bürokrasiyi azaltarak başvuru süreçlerini kolaylaştırdık.

Mezkr kararda mevcut destek kalemlerimizde yaptığımız revizyonlarla ihracatçılarımıza sağladığımız desteklerin daha da güçlendirilmesiyle sınırlı kalmadık. Pazara Giriş Projesi Hazırlama Desteği, Çok Kanallı Zincir Mağaza Desteği, İhracat Konsorsiyumları Desteği gibi yeni destek mekanizmalarını da değerli ihracatçılarımızın hizmetine sunduk.

Bununla birlikte ihracat süreçlerinin hızlı ve kolay bir şekilde yapılabilmesi için gümrük süreçlerini dijitalleştirdik. İhracatta kâğıtsız gümrük projesiyle gümrük işlemlerinin hızlı ve elektronik ortamda yapılmasını sağladık.

Öte yandan, dijitalleşen dünyada e-ihracat aktörlerinin ihtiyaçlarına yönelik farklı destek modelleri geliştirirken aynı zamanda bürokrasiyi azaltarak e-ihracatı kolay, hızlı ve güvenilir kılmayı hedefledik ve bu doğrultuda e-ihracata yönelik güçlü bir destek paketi hazırladık. Bu kapsamda, dijital pazarlama, sipariş karşılama, yurtdışı pazar-yeri entegrasyonu, çevrimiçi mağaza oluşturma gibi birçok yeni destek unsurunu hayata geçirdik.

Ayrıca, küresel konjonktürü göz önünde bulundurarak, ihracatçılarımızın finansmana erişim imkânlarını genişletmek, desteklemek ve kolaylaştırmak hususlarına hassasiyetle eğiliyoruz. Bakanlık olarak ihracatçımızın daha düşük maliyetli finansman imkânlarına kavuşması için Türk Eximbank ile de iş birliği içinde etkin bir şekilde çalışıyoruz. Bunun yanı sıra, 2021 yılının Ekim ayında TİM ve Türk Eximbank kaynaklarıyla kurulan İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi’ni (İGE A.Ş.) 2022 yılının Mart ayında faaliyete geçirdik ve Ağustos ayında 20 bankanın da ortaklığıyla sermaye yapısını daha güçlü bir hale getirdik. Böylelikle ihracatçılarımızın en büyük sorunu olan kredide kefalet sorununun ortadan kaldırılmasını ve bu sayede ihracatçılarımızın krediye erişim maliyetinin düşmesini ve ihracatımızın tabana yayılmasını amaçlıyoruz. 05/01/2023 tarihi itibarıyla İGE A.Ş.’nin onaylamış olduğu kapsamında yaklaşık 20 milyar TL değerinde kefalet sağlanmıştır. Bunun karşılığında kredi verenler tarafından, onaylanan yaklaşık 18 milyar TL değerinde kredi kullanılmıştır.

Geçtiğimiz yıl hayata geçen önemli bir diğer düzenlemeye de değinmek istiyorum. Bildiğiniz üzere 23/10/2014 tarihli 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten bu yana bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler ve COVID-19 salgını, e-ticaret ekosistemindeki aktörler için daha önce karşılaşılmayan sorunları beraberinde getirmiş ve e-ticaret faaliyetlerine uygulanan kuralların değişime uyum sağlamasını gerektirmiştir.

Bu çerçevede, Temmuz 2022’de e-ticarette haksız rekabetin ve tekelleşmenin önüne geçilerek pazara yeni aktörlerin girişinin kolaylaştırılması, pazarın dengeli ve sağlıklı şekilde büyümesinin sağlanması amacıyla elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların ölçeklerini de dikkate alan önemli bir düzenleme yasalaşmıştır. Bu düzenleme ile getirilen yükümlülüklerin büyük bir bölümü ise 01.01.2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Dış ticaretimizin hızını kesmeden ülkemizin güvenliğini sağlamak ve ekonomik kayıplarımızın önüne geçmek adına 2022 yılında kaçakçılıkla etkin mücadelemizi sürdürmeye devam ettik. Bir önceki yıla kıyasla yakalamalarımızda %54’lük artış kaydedilerek 11 milyar 960 milyon TL’yi aşan değerde ticari eşya ve uyuşturucu yakalaması gerçekleştirdik. Narkotik suçlar mücadele kapsamında uyuşturucu tacirlerine göz açtırmayarak 2021 yılına na-

zaran %38 artışla 2022 yılında 14,2 ton uyuşturucu madde yakaladık. Uyuşturucu madde yapımında kullanılan ara kimyasal yakalamalarımızda ise bir önceki yıla göre % 28 artış kaydettik.

Öte yandan, Bakanlığımızca kullanılan veri tabanı ve programlarda yer alan verileri makine öğrenmesi ve derin öğrenme algoritmalarını kullanarak İstihbarat Bilgi Sistemi (İBS) ve MUHAFAZ gibi programlarla kaçakçılık olmadan işlemleri analiz ederek kaçakçılık girişimlerini tespit ediyoruz. Ayrıca Varış Öncesi Yolcu Bildirim ve Gemi Takip Sistemleri gibi sistemler üzerinde hava ve deniz yoluyla ülkemize gelen yolcuların tüm bilgilerini daha ülkemize ulaşmadan analiz ediyor, kaçakçılık açısından riskli olanları önceden tespit ederek yakın takibe alıyoruz.

Dünyada çok az sayıda ülkenin üretilmediği ülkemizin hâlihazırda yurtdışı kaynaklardan temin ettiği Araç ve Konteyner Tarama Sistemlerini, yerli ve milli olarak üretmek hedefiyle yola çıktığımız Milli Tarama Sistemi Projesiyle ilk milli tarama sistemini oluşturarak sistemimizi Alsancak Limanı'nda faaliyete aldık. Ayrıca, farklı modelde sistemler dahil olmak üzere yeni sistemlerin siparişini vererek seri üretime geçtik. Öncelikle gümrüklü sahalardaki kullanım ömrü dolan sistemleri yerli teknolojimizle yenileyecek; ardından ihtiyaç duyan diğer kurumların kullanımına sunacağız. Bu sayede ülkemiz için ciddi bir ihracat potansiyeli doğurarak dış ticaret açığımızın azaltılmasına katkı sağlayacağız.

Bakanlık olarak uyguladığımız politikalarla ülkemizin dünya ticaretinden aldığı paydaki artışın istikrarlı bir hale gelmesini, ihracatçılarımızın dünya pazarında hak ettikleri yeri sağlamlaştırılmasını, üretimdeki artışın kalıcılığının devam etmesini, ekonomimize ve istihdamımıza ivme kazandırmasını hedefliyoruz.

Gerek ihracatçı firmalarımızın gerekse de kendi imkanları ile üretim yapan vatandaşlarımızın ürünlerini dünya pazarlarında son tüketicieye hızla ve en az maliyetle ulaştırabilmesi ve küresel ticaretten ülkemizin aldığı payı arttırabilmek amacıyla e-ihracat prosedürlerini daha da hızlandırdık ve kolaylaştırdık. Posta ve hızlı kargo gönderilerinin beyanının kolayca yapılabilmesine imkân veren Basitleştirilmiş Gümrük Beyannamesi (BGB) uygulamamız ve çağın dijital dönüşüm trendine uyum sağlayan mevzuat değişikliklerimiz sayesinde işlem süreleri oldukça kısalmıştır.

Bu uygulamalarımız sayesinde ihracatçımız belli limitler içindeki gönderileri için hızlı kargo firması ya da posta idaresine verdiği taşıma ücreti dışında bir maliyete katlanmaksızın, gümrük müşavirlik ücreti, birlik üyelik aidatı ödemeksizin ve birlik onayı aranmaksızın eşyasını yurt dışına gönderebiliyor. Böylece gümrük işlemleri ve lojistik operasyonlarda ihracatçılarımıza büyük bir zaman ve maliyet avantajı sağlıyoruz. Bu kapsamda ülkemizden 2020 yılında yaklaşık 866 milyon dolarlık ihracat gönderisi yapılmışken bu rakam 2021'de 1,3 milyar dolara 2022'de ise yaklaşık 1,4 milyar dolara çıkmıştır.

Öte yandan, gümrük yükümlülüklerini yerine getiren, düzenli kayıt tutan, mali yeterlilik, emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunan, kendi oto kontrolünü yapabilen güvenilir firmalara gümrük işlemlerinde birtakım kolaylıklar sağlayan uluslararası bir statü olan yetkilendirilmiş yükümlü uygulaması kapsamında, ticaret erbabımızın uluslararası piyasalarda daha çok tercih edilmesi ile rekabet gücümüzün artırılması ve ihracatımızın desteklenmesine gayret göstermekteyiz. 09.01.2023 tarihi itibarıyla statü sahibi firma sayısı 668 olmuştur.

2022 yılında gümrük idarelerimizde işlem gören ihracat beyanname sayısı 4 milyon 900 bini aşmışken, ithalat beyanname sayısı 2 milyon 800 bine ulaşmıştır. Söz konusu beyannamelerin işleme alındığı BİLGE sistemini modern çağın ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde dijital altyapısını güçlendirmek suretiyle çok katmanlı gümrük uygulamalarını daha kullanıcı dostu biçimde geliştirmekteyiz.

"Hava ve Deniz Yolu ile Gelen Eşyanın Geçici Depolama Yeri Giriş Kayıtlarının Otomatik Olarak Oluşturulması" projemiz kapsamında deniz yolunda pilot uygulama gerçekleştirilmiş olup, "Hava Yolu İşlemlerinin Dijitalleştirilmesi Projesi" kapsamında analiz, yerinde inceleme ve tasarım çalışmaları tamamlanmıştır.

Hava yolu ile taşınan eşyaya ilişkin tüm süreçlerin elektronik ortama aktarılması kapsamındaki çalışmalar 2023'te de devam edecektir.

2022 yılında en çok önemseydiğimiz alanlardan bir tanesinin de tarım ürünleri ticareti olduğunu belirtmek istiyorum. Bu konudaki en önemli çalışmalarımızdan biri lisanslı depoculuk sistemidir. Tarım ürünleri ticaretinin kayıt altına alındığı ve ürünlerin sağlıklı ve modern koşullarda depolandığı bu Sistemde lisanslı depo sayısı 168'e, lisanslı depolama

kapasitesi ise 8,9 milyon tona ulaşmıştır. Ülkemizi tarım ürünleri ticaretinde dünya liderliğine taşımayı hedefleyen lisanslı depoculuk sistemini önümüzdeki dönemde de geliştirmeye ve yaygınlaştırmaya devam edeceğiz.

Geçtiğimiz yıl tüketicilerimizin sağlık ve güvenliklerinin korunması amacıyla gerçekleştirdiğimiz piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerini 2022 yılında da hassasiyetle sürdürdük. Bakanlığımızın sorumluluğunda bulunan tüketici ürünlerinin Avrupa Birliği mevzuatıyla uyumlu olan teknik mevzuata uygunluğunu kontrol üzere denetimler gerçekleştirmekteyiz. Denetimler sonucunda uygun olmadığını tespit ettiğimiz ürünleri piyasaya arz eden imalatçı veya ithalatçıya idari para cezasının yanı sıra ürünlerin piyasaya arz edilmesinin yasaklanması, piyasadan toplatılması gibi yaptırımlar uygulamaktayız. Bu ürünlerin bilgilerini de www.guvensizurun.gov.tr adresinden erişilebilen “Güvensiz Ürün Bilgi Sistemi (GÜBİS)” aracılığıyla paylaşıyoruz.

Diğer yandan, küresel salgının ticari faaliyetler üzerindeki olumsuz etkilerinin en fazla hissedildiği dönemde, ilgili Cumhurbaşkanı Kararları doğrultusunda, işleri zarar gören esnaf ve sanatkârlarımız ile gerçek kişi tacirlerin mali kayıplarını telafi etmek üzere öncelikle Gelir Kaybı Desteği ile Kira Desteğini sonrasında ise 3.000 TL ve 5.000 TL tutarlı hibe desteklerimizi uygulamaya koyarak, bu kapsamda yaklaşık 9 milyar TL tutarındaki kaynağı ticaret erbabımıza aktardığımızı hatırlatmak isterim.

2022 yılı içerisinde, esnaf ve sanatkârlarımızın faiz indirimli krediler vasıtasıyla finansmana erişimi en fazla önem verdiğimiz konular arasında yer almıştır.

Yıl içerisinde yaptığımız çalışmalarla, esnaf ve sanatkârlarımızın kredi ve kefalet kooperatiflerimiz aracılığıyla Halkbank’tan kullandıkları işletme kredilerinin üst limitini 500.000 liraya kadar yükselt-

miş bulunmaktayız. Bununla birlikte, iş yeri ve taşıt edinme amacıyla kullanılan yatırım kredilerinde ise üst limit 1,5 milyon TL olarak güncellenmiştir.

Buna ilaveten, Sayın Cumhurbaşkanımızca kamuoyuna açıklandığı üzere; tahsis edilen 100 milyar liralık plasman, kooperatiflerimizin aracılığıyla Halkbank üzerinden esnaf ve sanatkârlarımızın istifadesine sunulmuş, faiz oranı ise %9,5’ten %7,5’e indirilmiştir.

Bakanlık olarak, kooperatiflerin desteklenmesini önemli buluyor, bu doğrultudaki çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

2020 yılından bu yana kooperatiflere, Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı kapsamında proje bazında hibe destekleri sağlıyoruz. Kadın emeğini değerlendirme amacını güden ve ortaklarının çoğunluğu kadınlardan oluşan kooperatifleri önceliklendirdiğimiz Program ile 2022 yılında Bakanlık olarak sağlanmasına karar verdiğimiz destek tutarı 20,3 milyon lira olmuştur.

İç ticarette amacımız adil ve etkin işleyen rekabet ortamında bir taraftan firmalarımızın mal ve hizmet üretim faaliyetlerini verimli bir şekilde sürdürmesi diğer taraftan tüketicilerin kaliteli mal ve hizmetlere en uygun şekilde erişmesidir. Bakanlık olarak bu amaç doğrultusunda iç ve dış piyasalardaki gelişmeleri yakından takip ederek gerekli önlemleri almaktayız.

Dış ticaretimize yönelik amacımız ise hem mal hem de hizmetlerde ihracatımızı sürdürülebilir olarak arttırmak ve cari işlemler dengesinde kalıcı olarak fazla verilmesini sağlamaktır. Böylelikle makroekonomik istikrarın önündeki en önemli kırılganlık unsurunu ortadan kaldırmayı hedefliyoruz.